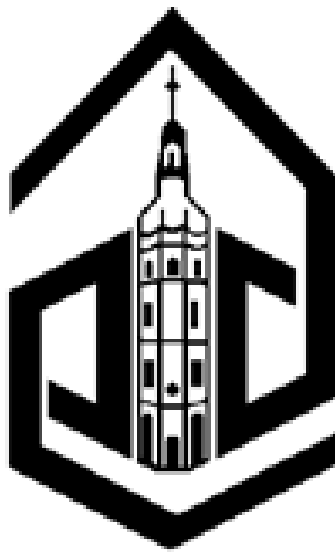

Gymnázium Bohumila Hrabala v Nymburce
Komenského 779, 288 40 Nymburk

Plán EVVO

pro školní rok 2022/2023

Zpracovatel
Mgr. Tomáš Barančík, koordinátor EVVO na Gymnáziu B. Hrabala v Nymburce

Obsah

DEFINICE EVVO	3
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	3
LEGISLATIVA.....	3
PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ REALIZACE PROGRAMU EVVO	4
CÍLE EVVO NA ŠKOLE.....	5
PROSTŘEDKY ZABEZPEČENÍ REALIZACE EVVO VE ŠKOLE	7
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA V PRÁCI VYUČUJÍCÍCH.....	9
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA V ŠVP.....	10
PRAVIDLA SPOLUPRÁCE KOORDINÁTORA EVVO S VEDENÍM ŠKOLY A PEDAGOGICKÝM SBOREM.....	12

DEFINICE EVVO

Program EVVO stanovuje cíle v oblasti vzdělávání a výchovy i cíle vedoucí k zabezpečení realizace EVVO na škole, nastiňuje místo EVVO v práci vyučujících a životě školy. Dále obsahuje výtah ze školního vzdělávacího programu (ŠVP) jednotlivých předmětů, který se vztahuje k naplňování EVVO; nechybí ani pravidla spolupráce koordinátora EVVO s vedením školy a pedagogickým sborem. Nedílnou součástí práce je roční realizační plán navazující na stanovené cíle.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium B. Hrabala v Nymburce je škola s dlouholetou tradicí. Jako vyšší obecná reálka se otvírala již 18.září 1903, od 18.září 1907 sídlí v současné budově, která je majetkem Města Nymburk. Za tuto dlouho dobu prošla škola různými vzdělávacími obory. Přes klasické reálné gymnázium, střední školu pro pracující až k současnému modelu, fungujícímu od školního roku 1997/982, 2 tříd osmiletého studia a 1 třídy čtyřletého studia,. V tomto školním roce navštěvuje školu 590 studentů. Z hlediska environmentu je škola aktivní mimo standardní výuky také řadou kurzů a exkurzí, které jsou zajišťovány různými předmětovými komisemi.

LEGISLATIVA

Zákon č. 17/1992 Sb. O životním prostředí

Zákon č. 123/1998 Sb. O právu na informace o životním prostředí

Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016–2025

Národní strategie UR (2008)

Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR (2010)

Metodický pokyn MŠMT (č. j. 16745/2008 - 22) k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (2008)

Usnesení vlády č. 43 o vzdělávání pro UR (2011)

Strategický dokument Koncepce EVVO Středočeského kraje v letech 2018-2020

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, VÚP Praha, 2017

Rámcový vzdělávací program pro gymnázia, VÚP Praha, 2007

Školní vzdělávací program Gymnázia Nymburk

PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ REALIZACE PROGRAMU EVVO

Pracovníci, podílející se na plánování, realizaci a vyhodnocení EVVO; jejich kompetence, povinnosti a úkoly:

RNDr. Jiří Kuhn, ředitel školy

- odpovídá za plnění povinností školy v oblasti EVVO stanovených zákony, vyhláškami a dalšími prameny uvedenými výše
- odpovídá za materiální podmínky pro zajištění účinné EVVO
- odpovídá za plnění cílů tímto programem stanovených
- kontroluje a hodnotí práci koordinátora EVVO

Mgr. Tomáš Barančík, koordinátor EVVO, vyučující s aprobací BIO-DEJ

- informuje učitele a vedoucí pedagogické pracovníky o významu EVVO
- do ročního plánu školy zadává všechny plánované akce naplňující cíle EVVO
- prezentuje výsledky plnění EVVO na internetových stránkách školy
- na konci školního roku podává komplexní zprávu o naplňování cílů EVVO na škole
- podněcuje a organizuje veškeré aktivity EVVO na škole
- navrhuje různé formy k realizaci EVVO (kurzy, projekty, semináře, exkurze)
- zajišťuje účast školy v různých projektech zaměřených k EVVO
- usiluje o zajištění začleňování EVVO do všech vyučovacích předmětů (komplexní realizace EVVO ve škole) - např. prostřednictvím projektového dne
- podporuje systematickou a koncepční EVVO, která je součástí plánu školy
- ve spolupráci s vybranými studenty a profesory koordinuje přípravu projektových dnů v rámci EVVO
- zvyšuje si svou odbornou a metodickou připravenost prostřednictvím DVPP
- provádí analýzu specifických podmínek školy ve vztahu k EVVO (SWOT analýza)
- vyhodnocuje účinnost programu EVVO a kontroluje jeho průběžné plnění a na základě zjištění iniciuje potřebné změny
- dle ekonomických možností podporuje ekologizaci provozu školy
- při realizaci EVVO se řídí platnými legislativními předpisy

- analyzuje nabídky vzdělávacích programů a projektů center ekologické výchovy (CEV) a středisek ekologické výchovy (SEV) či jiných nevládních organizací a podle potřeb školy je zařazuje do plnění programu EVVO na škole
- zpracovává strategický dokument pro realizaci EVVO ve škole – školní program ekologické výchovy (ŠPEV)
- ukládá předsedům PK a třídním učitelům dílčí úkoly v oblasti EVVO (exkurze, zajištění projektových dnů ...)
- usiluje o zapojení všech pracovníků při naplňování EVVO

Třídní učitelé úkoly a povinnosti

- plní dílčí úkoly programu EVVO dle pokynů koordinátora EVVO a v součinnosti s ním
- podílejí se na školních projektech a dílčích akcích programu EVVO, které organizačně zajišťují na úrovni jednotlivých tříd
- zúčastňují se vzdělávacích akcí DVPP v oblasti EVVO
- vyhodnocují účinnost programu EVVO na úrovni tříd a předávají své poznatky koordinátorovi EVVO na škole
-

Předsedové PK úkoly a povinnosti

- odpovídají za zpracování dílčích témat průřezového tématu RVP pro gymnázia do tematických plánů svých předmětů
- vyhodnocují účinnost programu EVVO na úrovni svého předmětu, své poznatky sdělují koordinátorovi EVVO na škole
- zúčastňují se vzdělávacích akcí DVPP v oblasti EVVO

CÍLE EVVO NA ŠKOLE

Smyslem environmentálního vzdělávání je předat studentům co nejvíce námětů, poznatků i příležitostí, aby dokázali posoudit míru přínosu vlastního chování k životnímu prostředí. Prostor je potřeba věnovat i často opomíjeným sociálním a ekonomickým souvislostem lidského konání. Cílem je otevřít nové prostory pro utváření vlastního názoru, k uvažování v širších souvislostech, kdy přemýšlíme nejen jako „uživatelé či spotřebitelé“, ale jako odpovědní občané.

Hlavní cíle:

1. Studenti zkoumají složky životního prostředí a jejich problémy na různých úrovních, od lokální až po globální, rozvíjejí a propojují své vědomosti o přírodních i lidských systémech, učí se rovněž o možných způsobech a strategiích řešení problémů životního prostředí.
2. Studenti dostávají příležitost, aby si mohli osobně vyzkoušet různé přístupy k životnímu prostředí a reakce na ekologické problémy.
3. Studenti využívají místního prostředí jako zdroje přímých kontaktů jak s přírodním, tak s člověkem vytvořeným prostředím.
4. Studenti se učí jednat ve vztahu k životnímu prostředí tak, aby v rámci svých možností zachovali krajinu, kterou využívají i pro příští generace.

Dílčí cíle:

Student uvažuje o životním prostředí v jeho celistvosti (přírodní i člověkem vytvořené).

Student chápe globální propojenost současného světa, odvodí příčiny globálních problémů a navrhne způsoby jejich řešení.

Student si uvědomí závislost lidí na přírodě, že je dobré citlivě vnímat potřeby jiných lidí i dalších živých bytostí.

Student kriticky posoudí následky vlastních činností na životní prostředí.

Student rozvíjí své postoje k životnímu prostředí a vědomí hodnot spojených s odpovědností vůči společnosti a životnímu prostředí.

Student se dokáže rozhodovat a vyjasňovat si pořadí hodnot.

Student nalezne příčiny, následky a projevy poškozování životního prostředí ve svém okolí, navrhne způsob řešení.

Student rozvíjí dovednosti potřebné pro odhady a předpovědi možného dalšího vývoje.

Student formuluje, prezentuje a obhájí vlastní názory, prosazuje návrhy alternativ.

Student využije kooperativních a komunikačních dovedností pro řešení problémů životního prostředí.

Student hodnotí různé postoje, názory a chování člověka k přírodě.

Student si uvědomí, že i chování jediného člověka může ovlivnit stav životního prostředí.

Student pochopí nezbytnost převzetí odpovědnosti za své chování a potřebu nemyslet jen na svůj okamžitý prospěch a pohodlí.

Student kriticky hodnotí informace o ŽP a využívá různých nástrojů na jejich ochranu.

Student si procvičí dovednosti potřebné k ekologicky odpovědnému jednání.

Student se aktivně účastní na prevenci i řešení problémů životního prostředí

PROSTŘEDKY ZABEZPEČENÍ REALIZACE EVVO VE ŠKOLE

STRATEGICKÝ SMĚR Č. 1: Způsoby začlenění EVVO do výuky

Dlouhodobý cíl:

Problematika EVVO propojuje jednotlivé předměty a vzdělávací oblasti. EVVO je součástí ŠVP jako samostatný volitelný předmět na nižším stupni gymnázia (Globální výchova). Na vyšším gymnáziu je tomuto tématu věnován velký prostor v rámci volitelného biologického semináře. Jako průřezové téma propojuje ostatní předměty a do výuky jsou zařazovány dlouhodobější projekty. Škola pravidelně každý rok pořádá pro nižší gymnázium tzv. „EKO“den.

Indikátory:

Zpracovaný ŠVP (samostatná část věnovaná EVVO u každého předmětu, volitelné předměty)

Pořádané akce („EKO“dny – 1x ročně, ekologické kurzy –v kvartě, v biologickém semináři 3.ročníku)

Projekty

Účast na soutěžích – biologická olympiáda, aktuální soutěže dle nabídky

Střednědobý cíl: Střednědobý cíl:

V ŠVP je u jednotlivých předmětů podrobněji zpracována EVVO a je také naplňována..

V nabídce volitelných předmětů jsou předměty s náplní EVVO.

Je vypracována charakteristika a náplň samostatného volitelného předmětu pro primu a sekundu (Globální výchova)

Využíváme nabídek center ekologické výchovy.

Prostředky

Zpracování ŠVP.

Příprava a realizace projektů studenty povinných i volitelných předmětů.

Ekologický kurz pro studenty kvart a semináře ve 3. ročníku.

STRATEGICKÝ SMĚR Č. 2: Vnější vazby

Dlouhodobý cíl:

Škola spolupracuje s různými typy organizací, a realizuje připravované projekty pro zlepšení životního prostředí v místě bydliště, spolupracuje s veřejností a své úspěchy veřejně publikuje.

Škola informuje veřejnost o své činnosti v oblasti EVVO

Indikátory:

Připravované a realizované projekty

Propagace EVVO ve škole i na veřejnosti prostřednictvím internetových stránek školy.

Střednědobý cíl:

Máme zajištěn ekologický kurz pro kvartu a seminář v 3. ročníku na příští školní rok.

Prostředky

Zmapování nabídek vzdělávacích programů center ekologické výchovy.

STRATEGICKÝ SMĚR Č. 3: Personální oblast**Dlouhodobý cíl:**

Všichni učitelé, zaměstnanci školy a školní parlament jsou zapojeni do programu EVVO a pracují na plnění dílčích cílů. Učitelé se účastní dalšího vzdělávání v oblasti EVVO, aktivně se zapojují do připravovaných akcí, realizují projekty .

Indikátory:

Připravované projekty (mezipředmětovost).

Akce školy – „EKO“dny, adaptační kurzy, ekologické kurzy (příprava, spolupráce, realizace).

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dle nabídky a možností)

Střednědobý cíl:

Koncepce „EKodne“ je každoročně připravena a koordinována koordinátorem EVVO a rozpracována předmětovými komisemi.

Každá předmětová komise má k dispozici nabídku projektů a zajímavých činností z oblasti EVVO jednotlivým předmětovým komisím.

Projekty EVVO jsou začleněny do výuky nejen v přírodovědných předmětech.

Prostředky

Příprava ŠVP předmětovými komisemi.

Další vzdělávání koordinátora EVVO a dalších pedagogů.

Výběr tématu „EKodne“, oslovení komisí, příprava podkladů komisemi, koordinace a realizace.

Zpracování seznamu návrhů na projekty, poskytnutí podkladů pro výuku EVVO koordinátorem ostatním předmětovým komisím.

STRATEGICKÝ SMĚR Č. 4: **Materiální zajištění, technika, zázemí**

Dlouhodobý cíl:

Provoz školy je šetrný k životnímu prostředí. K výuce jsou využívány i venkovní prostory v okolí školy. V budově školy je zřízena speciální učebna vhodná pro netradiční aktivity, jsou využívány nádoby na tříděný odpad a na chodbě je vyhrazena nástěnka EVVO.

Indikátory:

Dostatek nádob na tříděný odpad (v každém patře nádoby na papír, plasty).

Ekologické výrobky (kancelářský papír, detergenty).

Vnitřní učebna EVVO – vhodné prostředí pro simulační hry, skupinovou práci (koberec).

Nástěnka EVVO a její pravidelné obměny.

Střednědobý cíl:

Škola vhodným způsobem likviduje bioodpad z laboratoře biologie i ostatních učeben a nabídne tuto možnost studentům i zaměstnancům školy.

Škola více využívá recyklovaného kancelářského papíru, ekologicky šetrnějších desinfekčních prostředků.

Na chodbě je vyhrazena samostatná nástěnka EVVO.

Prostředky

Nástěnka EVVO.

Zapojení studentů do příprav a plnění těchto cílů (zjišťování nabídky trhu – kancelářský papír, šetrné čisticí prostředky, výkup víček..).

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA V PRÁCI VYUČUJÍCÍCH

Environmentální výchova jako jedno z průřezových témat RVP vede studenty k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, přispívá k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Propojování vědomostí a dovedností v oblasti EVVO získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech umožňuje studentům vytváření integrovaného pohledu na svět, ve kterém žijí.

Průřezové téma je realizováno a rozpracováno v ŠVP v charakteristice každého předmětu, nejen přírodovědných směrů. Problematika EVVO je součástí tematických plánů nižšího i vyššího gymnázia (vyjma prim a sekund – ŠVP) a u jednotlivých předmětů a ročníků je ji možné dohledat v konkrétních tematických plánech. Vyučující podle plánu připraveného jednotlivými

předmětovými komisemi a podle ročního plánu EVVO zapojují vhodná témata z oblasti EVVO do výuky.

Na škole působí koordinátor EVVO, který zpracovává a koordinuje dlouhodobý i roční plán začlenění environmentální výchovy do výuky a poskytuje učitelům vhodné náměty a materiály použitelné v jejich výuce.

Tradicí školního roku se stal ekoden, drobné projekty i spolupráce s ekocentry (jedno i vícedenní ekologické výukové programy, projekty).

Environmentální výchova (EV) je také realizována skrze program Duke of Edinburgh (DofE). Jednou z jeho náplní je dobrovolnictví, kdy si studenti často volí v rámci této aktivity sběr odpadků v přírodní oblasti blízko jejich bydliště. EV se dále promítá do dobrodružných expedic, které jsou vyvrcholením tohoto programu v rámci jednotlivých úrovní.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA V ŠVP

CJL

V oblasti postojů a hodnot přispívá předmět Český jazyk a literatura k vnímání života jako nejvyšší hodnoty. Vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví. V oblasti vědomostí, dovedností a schopností ukazuje v umělecké literatuře modelové příklady jednání, která jsou žádoucí i nežádoucí z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje. Při porozumění odbornému textu učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů.

ANJ

Zvířata v ohrožení, počasí, globální oteplování, znečištění vody a vzduchu, deštné pralesy.

NEJ, FRJ

Srovnání vztahu k ekologii u nás a v Evropě- třídění odpadu

MAT

Úlohy vztahující se svým obsahem k environmentální výchově jsou řešeny v rámci tematických celků procenta a rovnice a nerovnice.

IVT

Žáci zjišťují aktuální informace o stavu životního prostředí v blízkém okolí i ve světě, hledají způsoby řešení ekologických problémů.

DEJ

Ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a jejich dopad na životní prostředí, problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.

OBV

Vztah člověka a prostředí, konzumní životní styl, nevládní organizace, ekologický program politických stran, ochrana životního prostředí.

FYZ

Ochrana životního prostředí a vliv lidské činnosti, jaderná energetika, ekologické zdroje energie, zvuk, tepelné záření, tepelné spotřebiče

CHE

Zabývá se zejména v tématech voda a vzduch, ozónová vrstva, skleníkový efekt, průmyslová hnojiva, paliva, plasty a syntetická vlákna, chemické výroby, pesticidy, detergenty, potraviny.

BIO

Vztahy mezi organizmy a prostředím; abiotické podmínky života jako sluneční záření, ovzduší voda, minerální látky; řeší se problémy ubývající ozonoféry, skleníkový efekt, vliv imisí na organizmy, znečištění povrchových, podzemních a slaných vod, vodní a půdní eroze; biotické podmínky života jako vztahy mezi populacemi, společenstva; funkce ekosystémů přírodních i umělých; rozmanitost biosféry a její jednota; příroda naší republiky – chráněná území, GMO organismy a jejich vliv na prostředí,

ZEM

Živelné pohromy, ekosystémy, ochrana životního prostředí a vliv lidské činnosti, podmínky života, globální problémy

EVH

Propojení přírody a hudby v nejznámějších dílech české a světové hudby, např: A. Vivaldi – Čtvero ročních dob, B. Smetana – Vltava atd.

Hudba kolem nás – hluk x zvuk, zvuky lesa, inspirace přírodou v dílech (zpěv ptáků, pramen vody...)

EVV

Téma Vztah člověka k prostředí – společné vnímání a hodnocení estetických kvalit prostředí (krajina, město, dům, byt), vyhledávání možností zlepšení osobního životního stylu (seznámení s plně recyklovatelnými výrobky a designem takto zaměřeným).

Arteterapie – vnímání a prožívání prvků přírody, analýza a výtvarná stylizace (př. kresba a poezie, dopis stromu, botanická kresba, otisky přírodnin).

TEV

Odpovědnost ve vztahu k přírodě, utváření správného životního stylu, ochrana přírody při masových sportovních akcích, vliv prostředí na zdraví člověka.

PRAVIDLA SPOLUPRÁCE KOORDINÁTORA EVVO S VEDENÍM ŠKOLY A PEDAGOGICKÝM SBOREM

Koordinátor EVVO ve spolupráci s předsedy předmětových komisí sestavuje dlouhodobý plán environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty na škole a z něj vycházející roční plán EVVO v oblasti vzdělávání a výchovy i materiálního zabezpečení. Tyto plány také vyhodnocuje a aktualizuje.

Přípravu většího projektu, projektového dne apod. koordinátor konzultuje s ředitelem školy, rozpracuje podrobný plán činností, které zkonzultuje s kolegy vybraných předmětových komisí. Ostatní kolegy seznámí s plánem na nejbližší pedagogické radě, případně na speciálně za tímto účelem svolané poradě. O případném financování projektu se koordinátor domluví s ředitelem. Časové rozvržení a personální zajištění konzultuje se zástupci ředitele.

Hodnocení a zpětnou vazbu připravovaných plánů a projektů hodnotí koordinátor spolu s kolegy, kteří se účastnili příprav a realizace. Zprávu o průběhu a výsledcích sdělí koordinátor řediteli školy.

Tabulka 1 – Časový harmonogram akcí souvisejících s plány EVVO

období	termín	aktivita	prostředky	předmět	ročník	odpovědná osoba
září	19. - 23.9. 2022	GEOKURZ	projekty, exkurze, hry..	BIO, ZEM	6XB	Hr, Ws,
říjen	3. - 7.10. 2022	GEOKURZ	projekty, exkurze, hry..	BIO, ZEM	2A	Lp, Bv
	10. - 14.10. 2022	GEOKURZ	projekty, exkurze, hry..	BIO, ZEM	6XA	Sk, Sn
duben	25.4. 2023	EKODEN ke Dni Země	projekt pro NG	všechny	NG	Bk, jednotlivé PK
		ZOO Praha	exkurze	BIO	6XA, 6XB, 2A	Bv, Hr, Sn
květen	29.5. - 2.6. 2023	EKOKURZ	projekty, exkurze, hry..	BIO	4KB	Ws
	29.5. - 2.6. 2023	EKOKURZ	projekty, exkurze, hry..	BIO	BiS	Bk, Sn
červen	19. - 23.6. 2023	EKOKURZ	projekty, exkurze, hry..	BIO	4KA	Nt